

»Gödsla inte med kinoloner i onödan«

I en del länder i Sydeuropa närmar sig andelen kinolonresistenta E coli-bakterier i blodisolat 25 procent. En undersökning vid Akademiska sjukhuset i Uppsala visade att andelen resistenta E coli ökat från 4 till 8 procent bara mellan 2002 och 2003, motsvarande andel i urinodlingar ökade från 7 till 12 procent.

II En gång om dagen i genomsnitt, kanske mer. Så ofta träffar en distriktsläkare på en vanlig vårdcentral i Sverige en kvinna med okomplicerad distal urinvägsinfektion.

Det bästa enligt Strama (Strategigruppen för rationell antibiotikaanvändning och minskad antibiotikaresistens), är att behandla dessa med nitrofurantoin, pivmecillinam eller trimetoprim. Trots det behandlade öppenvården 2002 så många som var femte med kinoloner enligt en artikel i veckans nummer av Läkartidningen (s 3651).

Erkänner egna synder

Distriktsläkaren Christer Norman är engagerad i Strama och erkänner att han själv har syndat.

– Ja, enstaka gånger kan det vara så att patienten berättar att det är bara Lexinor som funkar. Då är det svårt att helt bortse från det, säger han.

Det kan också röra sig om recidiverande urinvägsinfektioner.

– Om det här är deras femte urinvägsinfektion och de redan fått Furadantin två gånger, en gång Trimetoprin och en gång Selexid, då kanske det är dags att ge en kinolon.

Förklarar inte all förskrivning

Men sådana förklaringar kan enligt Christer Norman långt ifrån motivera öppenvårdens hela förskrivningen av kinoloner vid urinvägsinfektioner.

– Det handlar nog mer om tradition och vana, säger Christer Norman.

Han säger att kinoloner marknadsfördes hårt när de kom för femton, tjugo år sedan. Då var det inget bekymmer med resistens och kinoloner är effektiva. Det blev snabbt en stor användning och sedan har resistensbekymren successivt ökat. Även om det nu går att se en minskning i svenska läkares förskrivning av kinoloner tycker Christer Norman att det går lite långsamt.

Han jämför med diskussionen om

FOTO: HASSE PETTERSSON

»Sannolikheten för att vi kan använda kinoloner som ett väl fungerande antibiotika även i framtiden skulle öka om vi följer riktlinjerna.« Det säger Christer Norman, distriktsläkare vid Salems vårdcentral och engagerad i Strama.

antibiotikaresistens i största allmänhet och rekommendationen att ge mindre antibiotika till barn med öroninflammationer.

– Där får man gå lite försiktigt fram så att vi inte underbehandlar och får mastoiditer. Men när det gäller kinoloner vid urinvägsinfektioner skulle man kunna vända på en femöring. Urinvägsinfektionen ska ju behandlas med antibiotika men det handlar om att byta preparat, det finns inga risker med att byta från Lexinor till Furadantin.

Christer Norman poängterar att kinoloner är bra antibiotika men att de måste sparas till de infektioner där det verkligen behövs.

– Vi ska inte gödsla med det i onödan där det går lika bra med andra antibiotika, säger han.

Enligt Christer Norman är målsättningen med rationell antibiotikaanvändning att vi om 50 år ska kunna fortsätta använda antibiotika. Men tror han verkligen själv på det?

– Om femtio år vet jag inte. Men om vi får till stånd en vettig antibiotikaanvändning, och även om det går sakta så går det nu åt rätt håll, så bör det fungera de närmaste 10 – 20 åren.

Sara Gunnarsdotter

sara.gunnarsdotter@lakartidningen.se

Fd ordförande lämnar alla uppdrag i SFAM

II Johan Berglund, tidigare ordförande i Svensk förening för allmänmedicin, lämnar styrelsen. Han lämnade nyligen ordförandeposten på grund av åtalet mot honom, se LT 47/2005, men satt kvar i styrelsen. Nu har han på styrelsens uppmaning helt lämnat styrelsen. Orsaken är nya uppgifter som kommit till styrelsens kännedom och som påverkar styrelsens förtroende för Berglund. LT

LT-medarbetare får kommunikationspris

II Carl Johan Sundberg, docent i fysiologi vid Karolinska institutet, och en av Läkartidningens medicinska redaktörer, tillhör de 23 nominerade till prestigefyllda Descartes-priset för framstående insatser i vetenskapskommunikation.

Han är initiativtagare till EuroScience Open Forum som ägde rum i Stockholm förra året och har under många år varit engagerad i att utbilda läkarstudenter och molekylärbiologer i kommunikation och journalister i medicin, själv har han praktiserat inom olika medier och skrivit en bok för ungdomar om biologi.

Vinnarna presenteras den 2 december. De fem pristagarna i kommunikation får vardera 50 000 euro och fem finalister 5 000 euro var.

Carl Johan Sundberg kommer enligt prisets projektansvariga att bli belönad som finalist eller pristagare LT

Vetenskapspris för studier på läkares hälsa

II Ann Fridner, projektledare för Houpe-studien av läkares hälsa, arbetsmiljö och jämställdhet på Karolinska Universitetssjukhuset, har fått 1,6-miljonersvetenskapspris.

Hon får priset »för sin forskning fokuserad på jämställdhet mellan manliga och kvinnliga läkare samt forskare i Sverige och i Europa. En forskning som belyser viktiga frågeställningar och som kommer vara ett betydelsefullt redskap i debatten«, enligt motiveringen.

1,6-miljonersklubben vill bland annat öka läkares kunskap om kvinnors hälsofrågor, se <http://www.1.6miljonersklubben.com>. LT

Rättelse

Distriktsläkarföreningens sekreterare heter Sven-Axel Andersson. Läkartidningen beklagar att vi felaktigt och tillfälligt döpte om honom.